

Spor Tesislerinin Spor Etkinliklerindeki Yeri ve Önemi

Salih ERDEN*

ÖZET

Sporda başarılı olmanın en önemli faktörlerinden biri de planlı ve düzenli yapılmış spor tesisleridir. Spor tesisi denildiğinde akla sadece antrenman veya yarışma yapılan alan gelmemelidir. Modern spor tesisleri, yarışma yapılan alanların dışında, kamp ve eğitim merkezlerini, boş zaman değerlendirme ve dinlenme tesislerini, ilk yardım ve rehabilitasyon merkezlerini de bünyesinde toplayabilmelidir.

ABSTRACT

The Importance of Sportive Facilities in Sportive Activities

One of the most important factors for being successful in sportive activities is that of sportive facilities built in regular arrangement and in a plan. When talked about sportive facility, it should not come to mind that it is a field in which exercises and competitions were held. Apart from the field in which some competitions are holding, any modern sportive facility should consist of camping and training centers, first aid and rehabilitation centers and resort and vacation places.

İnsanoğlunun yaşantısında her zaman önemli bir yer tutan sporun oluşabilmesi için iki temel faktöre ihtiyaç vardır. Birincisi sporun yapılabileceği alanlar ve spor tesisleri; ikincisi ise sporu yapacak insanlar ve insan topluluklarıdır.

Sporda başarıyı etkileyen en önemli faktörlerden biri de planlı ve düzenli yapılmış spor tesisleridir. Spor, ancak tesis, eğitim, malzeme ve spor

organizasyonundan ibaret olan temel faktörlerin birarada ve beraber bulunduğu ortamda var olur ve gelişir¹. Ancak, spor tesisi denilince akla sadece antrenman veya yarışma yapılan spor alanı gelmemelidir. Spor tesisi denilince; içinde antrenman yapılan, kamplar için yatma, beslenme ve dinlenme gibi sosyal tesisleri, sakatlıklarda ve tedavilerde kullanılmak üzere ilk yardım ve rehabilitasyon merkezleri, eğitim için gerekli film, video, kütüphane gibi salonların hazır bulunduğu bir kompleks akla gelmelidir. Bir başka deyişle, spor tesislerinden her türlü spor ve gençlik faaliyetlerinin yapıldığı, açık, kapalı, merkezi ve semt niteliğinde olan sosyal hizmet amaçlı, sportif tesis ve üniteler anlaşılmalıdır².

Sporda dünya çapında başarılı olan ülkelerin spor tesisleri ile, sporda başarısız olan ülkelerin spor tesislerini karşılaştırdığımızda, aradaki büyük farkı görmemek mümkün değildir. Sovyetler Birliği'nin sportif açıdan dünya çapında bir başarıya sahip olduğu, Türkiye'nin ise aynı başarıyı gösteremediği bilinen bir gerçektir. Nitekim bu iki ülkenin spor tesislerini sadece sayısal olarak karşılaştırdığımızda da aradaki büyük farkı görebiliriz.

1984 yılı verilerine göre iki ülkenin bazı spor tesisleri sayısı şöyledir:

	Sovyetler Birliği ³	Türkiye ⁴
Spor Salonları	73.116	287
Stadyum	3.413	169
Futbol Sahası	110.715	205
Yüzme Havuzu	1.617	25
Kayak Merkezi	6.300	13
Tenis Kortu	2.000	26
TOPLAM	197.161	725

Aynı karşılaştırmayı Avrupa Konseyi'ne üye bazı ülkelerle de yaptığımızda farklı gerçeği görebiliriz⁵.

Ülkeler	Spor Salonları	Kapalı Yüzme Havuzu	Açık Yüzme Havuzu	Açık Spor Merkezi	Genel Toplam	Nüfusu
Almanya	24.800	3.400	4.000	39.900	72.100	61.0 mil.
Belçika	213	252	68	206	639	9.8 mil.
Danimarka	2.920	358	150	?	3.428	5.1 mil.
Finlandiya	626	193	31	5.892	6.742	4.8 mil.
Hollanda	683	404	624	?	1.710	14.3 mil.
İngiltere	920	1.086	140	?	2.146	56.3 mil.
İrlanda	426	125	32	?	2.146	56.3 mil.
İsveç	2.500	469	242	15	598	3.4 mil.
İtalya	7.340	1.661	?	638	3.849	8.3 mil.
Portekiz	2.272	349	?	36.493	45.494	57.0 mil.
İskoçya	53	204	?	40	661	9.3 mil.
K. İrlanda	21	65	2	37	296	5.1 mil.
Türkiye	285	12	13	240	550	1.5 mil.

Görüldüğü gibi gelişmiş ülkeler spor tesisleri sayılarını her fırsatta artırmaya çalışmaktadırlar. Spor tesisleri sayılarının artışıyla birlikte sağlıklı ve başarılı toplumlar yetişmektedir. Ülkemizde son yıllardaki spor tesisleri sayılarının artışı da gözardı etmemek gerekir. Tesis sayılarının artışlarıyla birlikte bazı spor branşlarındaki başarılar da artmaktadır. Buna rağmen gelişmiş ülkelerle tesis sayısı bakımından aramızdaki fark bir türlü kapanmamaktadır.

1938 yılında yürürlüğe giren 3530 sayılı Beden Terbiyesi Kanunu, üzerinde önemli bir değişiklik yapılmadan 1986 yılına kadar gelmiştir. Nihayet 21.5.1986 tarihinde büyük umutlarla hazırlanan yeni spor yasası yürürlüğe girmiş, ancak, spor reformu olarak düşünülen bu yasa da eskisinden pek farklı olmamıştır. Özellikle spor tesisleri ve yatırımları ile ilgili önemli yenilikler yapılmamıştır. Örneğin "500" kişiden fazla işçi çalıştıran kuruluşların kendi spor tesislerini yapma zorunluluğu bundan önceki kanunda da yer alıyordu. Tek fark bu maddeyi yerine getirmeyen kuruluşlara uygulanacak cezanın artırılmasıdır. Ancak denetimler iyi yapılırsa, kuruluşlar tesis yapma yerine ceza ödemeyi tercih etmezlerse spor tesislerindeki eksiklik kısmen giderilmiş olacaktır.

SONUÇ

Ülkemizde spor tesislerinin verimliliği açısından şu önerilerde bulunabiliriz:

- Profesyonel kulüplere tesis yapma zorunluluğu getirilmeli ve tesis bulunmayan kulübün profesyonel olmasına izin verilmemelidir.

- Ülkenin iklim şartlarına, sosyo-ekonomik yapısına ve çeşitli spor dallarına göre tesis ihtiyacı belirlenip, plan çerçevesinde bunların inşasına başlanmalıdır.

- Tesis yapımlarında Beden Terbiyesi, İmar İskan Bakanlığı, Sanayi Bakanlığı üçgeninin koordinasyonu ile tesis yapımları en ekonomik şekilde gerçekleştirilmelidir.

- Tesisler her yaşta ve her çağda kişinin spor yapabileceği şekilde yapılmalıdır.

- Spor tesisleri yüksek fiyatlarla istimlak edilen araziler üzerine yapılmaktansa daha ucuza malolacak hazine arazileri üzerine veya tarıma elverişli olmayan yerlere yapılmalıdır.

- Spor tesisleri işletmeciliği ve tesis konularında eğitim çalışmaları yapıp uzman kişiler yetiştirilmelidir. Her ilde tesislerin başına bir uzman kişi getirilerek tesislerden en verimli şekilde yararlanılmalıdır.

- Sendika ve kooperatiflere de tesis yapma zorunluluğu getirilmelidir.

KAYNAKLAR

1. ÇEKİ, G.: Spor Politikamıza Dair, Yelken Matbaası, İst. 1982, s. 7.
2. KETEN, M.; Türkiye'de Spor, Ayyıldız Mat., Ank. 1974, s. 10.

3. The Soviet Union: "Today and Tomorrow" Novosti Press Agency Publishing House, 1984, s. 31.
4. DEMİRCİ, N.: Spor Yönetimi ve Organizasyonu, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1986, s. 45.
5. AÇIKADA, C., ERGEN, E.: Sporda Gelişme ve Başarının Temelleri, Bilim Teknik Dergisi, Cilt 20, Ocak 1987.